Aihe: Liikenne- ja viestintävaliokunta tiistai 07.03.2017 klo 12:00 / HE 2/2017 vp / Asiantuntijapyyntö

Tervehdys!

Kiitän kutsusta saapua esittämään Saimaan Kuidun asiantuntijalausunto laajakaistalain lainsäädännön muuttamisesta.

Koska kutsu tuli aika nopeasti ennen valiokunnan kokousta, niin Saimaan Kuidun hallitukselle oli sovittu kokous samanaikaisesti, johon kaikki Saimaan Kuidun hallituksen jäsenet ovat sitoutuneet osallistumaan. Tässä Saimaan Kuidun hallituksen kokouksessa käsitellään yhtiön tilinpäätös kuluneelta tilikaudelta ja tehdään päätöksiä tehdyistä julkisia kilpailutuksista sekä määritellään tulevan laajakaistalain tukihakemuksen hankealueita.

Toimitusjohtaja on vastuussa yhtiön operatiivisesta toiminnasta ja toimitusjohtajan osallistuminen hallituksen kokoukseen on välttämätöntä. Näiden syiden takia en pysty osallistumaan eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan kokoukseen.
Olen asiasta erittäin pahoillani.

Saimaan Kuitu teki oheisen liitteenä olevan asiantuntijalausunnon, jonka toivon valiokunnan käsittelevän kuitenkin kokouksessaan. Lausunnossa Saimaan Kuitu pitää hyvänä ja tarpeellisena laajakaistalain muutosta.

Itse lakitekstiin Saimaan Kuitu toivoo kahta muutosta:
1. Ensinnäkin vapaa-ajan asunnot olisi hyvä saada lain tuen piiriin niin kuin ne ovat EU:n maaseuturahaston tukiehdoissa. Mielestämme tällä ei ole kovin suurta rahallista vaikutusta laajakaistalain tukirahojen käyttöön, koska kokemuksemme mukaan vain noin 5 % vapaa-ajanasuntojen kiinteistöjen omistajista tilaa valokuituliittymän. Tyypillisesti nämä liittyvät vapaa-ajan asunnot todennäköisesti myöhemmin muuttuvat pysyviksi asunnoiksi ja näillä asukkailla on suuri vaikutus maaseudun elinvoimaisuuteen.
2. Lakitekstin tukirahojen maksatusta koskevaan kohtaa Saimaan Kuitu toivoo muutosta, jotta myös kesällä 2019 voidaan vielä rakentaa valokuituverkkoja. Nyt lakitekstin mukaisesti maksatushakemus pitäisi jättää 30.6.2019 ja Saimaan Kuitu ehdottaa uudeksi päivämääräksi 30.9.2019.

Lisäksi Saimaan Kuitu ehdottaa kahta toivomusta:
Toivomus 3 lähtee siitä, että valiokunnan on hyvä ohjeistaa lain perusteluissa viestintävirastoa, että sen pitää käyttää EU:n mukaista julkista kuulemista kun se tekee markkinakatsauksia niistä alueista, joissa mahdollisesti ei tarjota tai tarjotaan lain mukaisia edistyksellisiä viestintäpalveluita. Jos valokuituliittymien todellista markkinaehtoista laajamittaista rakentamista ja tarjontaa ei ole kuulemisalueella, niin tämä alue pitää olla oikeutettu lain mukaiseen tukeen. Tällä toimenpiteellä saadaan pois turhat keinotekoiset ns. tukikelvottomat mustat ympyrät.

Saimaan Kuidun toivomus 4. halutaan korostaa valiokunnalle, että nykyisillä laajakaistalain rahoilla ei pystytä takaamaan EU:n asettamia tavoitteita valokuituverkkojen rakentamiseen, vaan tarvitaan uusi valokuitulaki vuoden 2018 alusta lukien. Jos uutta tukirahaa ei ole saatavissa, niin valtava osa Suomea ja Suomen kuntia tulee jäämään valokuituliittymien saatavuuden ulkopuolella.

Toivomme eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan ottavan huomioon Saimaan Kuidun ehdotukset.

Terveisin!

Tuomo Puhakainen

Saimaan Kuitu

Saimaan Kuitu Oy:n asiantuntijalausunto

Tarvittavat laajakaistalain muutokset - Hallituksen esitys HE 2/2017 vp

Saimaan Kuitu Oy:n asiantuntijalausunnon sisältö eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle:

2. Dia: Lähtötilanne ja valokuituverkkojen rakentamisen tuki
3. Dia: Kuva 1: Laajakaistalain tukikelpoisuusehdot nykyisen lain mukaan
4. Dia: Kuva 2: EU:n maaseuturahaston tukikelpoisuusehdot
5. Dia: Saimaan Kuitu Oy pitää laajakaistalain muutosta hyvänä ja oikean suuntaisena.
6. Dia: Saimaan Kuitu Oy:n toivomus 1:
   - Vapaa-ajanasuntojen valokuituyhteydet myös tuen piiriin.
7. Dia: Saimaan Kuitu Oy:n toivomus 2:
   - Tuen maksamista koskevalle hakemukselle asetettaisiin määräajaksi 30.9.2019, jotta myös kesällä 2019 ehditään rakentaa laajakaistalain rahoituksella valokuituverkkoja.
8. Dia: Saimaan Kuitu Oy:n toivomus 3:
   - Tukikelvottomat ns. mustat ympyrät poistettava maaseudulta ja nämä alueet tuen piiriin.
9. Dia: Saimaan Kuitu Oy:n toivomus 4:
   - Uusi valokuitulaki tarvitaan vuoden 2018 alusta.

Tuomo Puhakainen
Toimitusjohtaja
Saimaan Kuitu Oy

Lähtötilanne ja valokuituverkkojen rakentamisen tuki

Suomessa on tällä hetkellä kaksi muotoa hakea tukea valokuituverkkojen rakentamiseen.

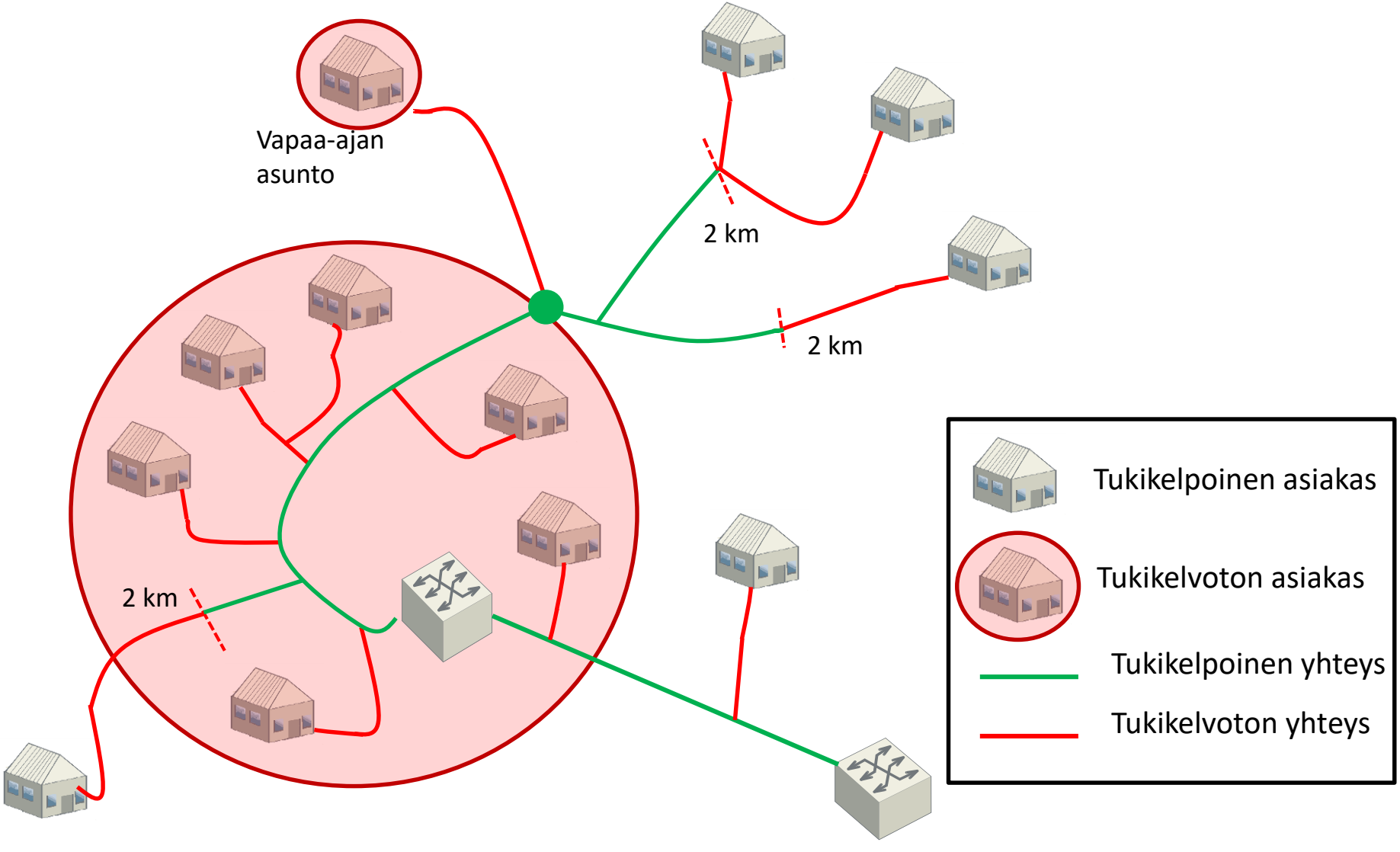
1. Laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annettu laki (1186/2009) laajakaistalaki -> Dia 3, kuva 1

2. EU:n maaseuturahaston tuki -> Dia 4, kuva 2

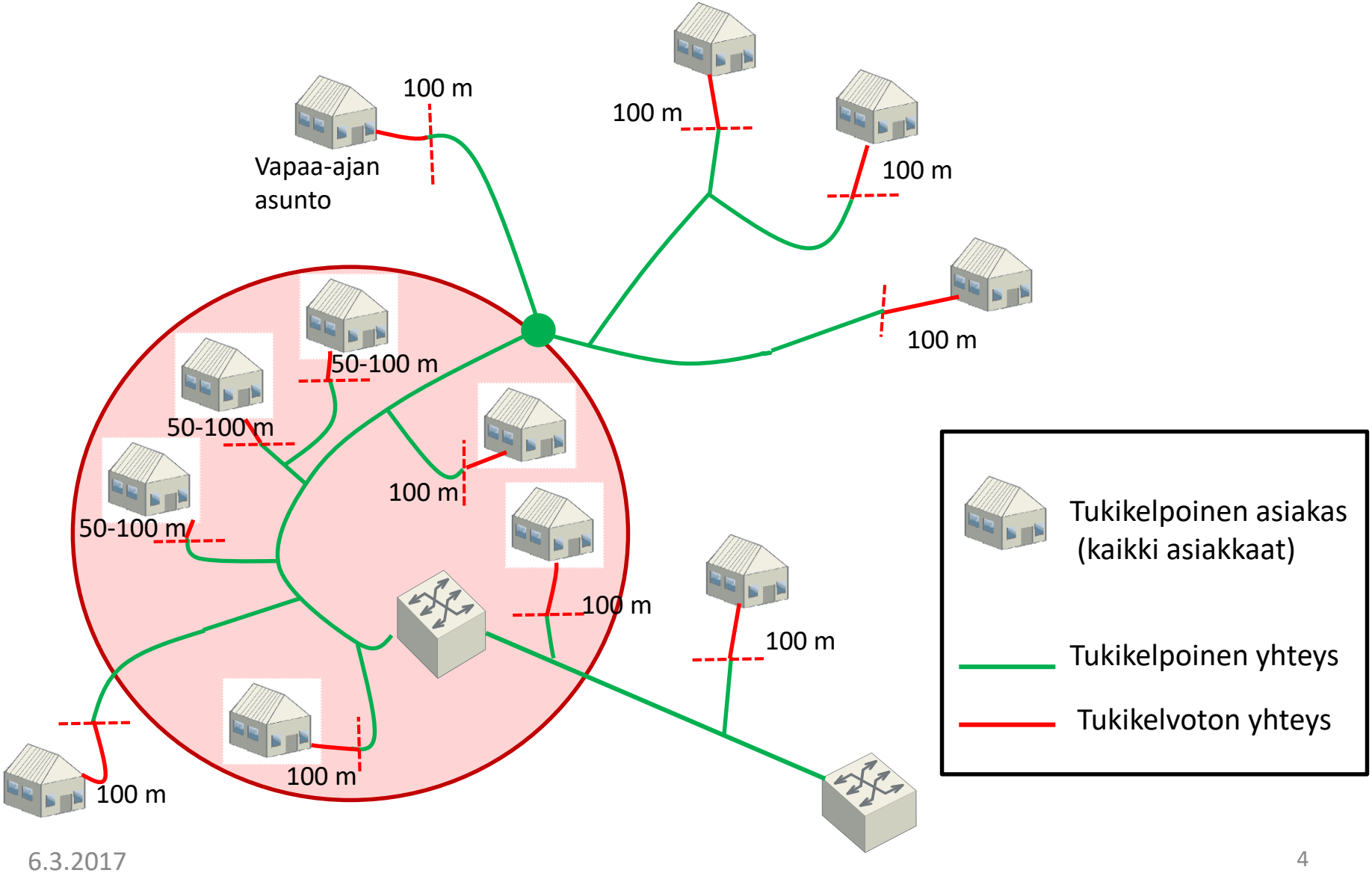
Tuen hakeminen on viimeisen kahden vuoden aikana suuntautunut EU:n maaseuturahaston tukeen, koska tukiehdot ovat paremmat, vertaa kuva 1 ja 2.

Nykyisen laajakaistalain tukea on jäänyt käyttämättä, koska rakentaminen nykyisen laajakaistalain tuella sisältää kovan taloudellisen riskin.

Kuva 1: Laajakaistalain tukikelpoisuusehdot nykyisen lain mukaan

Kuva 2: EU:n maaseuturahaston tukikelpoisuusehdot

Saimaan Kuitu Oy pitää laajakaistalain muutosta hyvänä ja oikean suuntaisena

Laajakaistalain muutosesityksen parhaat kohdat ovat:

1. Tilaajayhteyden 2 km tukikelvoton sääntö poistetaan ja uusi laki ehdottaa samanlaista käytäntöä kuin EU:n maaseuturahaston tukikelpoisuuden ehdoissa, jossa tilaaja-yhteyden kustannukset, jotka kohdistuvat viimeiselle 100 metrille ovat tukikelvottomia.

2. Nykyisen lain 3§ kumotaan ja valokuituverkkojen tukikelpoinen rakentaminen voi tapahtua myös väestötiheydeltään tiheämmillä alueilla ns. viestintäviraston merkitsemillä punaisilla viivoitusalueilla.

Saimaan Kuitu Oy:n toivomus 1: (11 §)

Vapaa-ajanasuntojen valokuituyhteydet myös tuen piiriin!

EU:n maaseuturahaston tukiehdoissa ovat myös vapaa-ajan asuntojen valokuituverkkoyhteydet tukikelpoisia. Nyt ja tulevaisuuden maaseudulla vapaa-ajan ja ns. kakkosasunnon merkitys kasvaa toisena kotitalouden kotina ja pienyritysten työpaikkana. Julkisuudessa on paljon ollut myös keskustelua kaksoispaikkakuntalaisuudesta.

Toisaalta olisi hyvä, jos myös tukiehdot olisivat samanlaisia vapaa-ajanasuntojen suhteen laajakaistalaissa ja EU:n maaseuturahaston tukiehdoissa. Mielestämme vapaa-ajan asunnot pitäisi saada uudessa laajakaistalaissa tukikelpoisiksi lisäämällä laajakaistalakiin teksti seuraavasti: **kustannukset, jotka kohdistuvat tilaajayhteyden osalle, joka ulottuu enintään sadan metrin päähän käyttäjän vakinaisesta tai vapaa-ajan asuin- tai sijaintipaikasta;**

Vapaa-ajan asuntoihin kohdistuva tukirahan tarpeen määrä ei ole suuri, koska kokemuksemme mukaan vapaa-ajan asuntojen liittymien määrä on vain noin 5 % kaikista liittymistä, mutta maaseudun elinvoimaisuuteen näiden vapaa-asuntojen liittymien määrällä on suuri vaikutus.

Saimaan Kuitu Oy:n toivomus 2: (13 §)

Tuen maksamista koskevalle hakemukselle asetettaisiin määräajaksi 30.9.2019, jotta myös kesällä 2019 ehditään rakentaa laajakaistalain rahoituksella valokuituverkkoja.

Laajakaistalain muutoksen jälkeen moni ns. uusi alueellinen teleoperaattori tulee hakemaan laajakaistalain tukea.

Jotta rakentamista voidaan tehdä kannattavasti ja asiakasohjautuvasti niille asiakkaille, jotka ovat tilanneet valokuituyhteyden, niin tuen maksamista koskevan hakemisen takarajaa pitää Saimaan kuidun mielestä jatkaa 30.9.2019 asti, jotta vuoden 2019 kesällä ehditään vielä rakentaa tukirahalla valokuitu-verkkoja. Kolme kuukautta pitäisi riittää viranomaisille käsitellä hakemuksia. Esimerkiksi EU:n maaseuturahaston tukipäätöksissä 3 kuukautta riittää.

Lain 13 § teksti pitäisi olla tältä osin seuraava: **Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, tuen maksamista koskeva hakemus on tehtävä Viestintävirastolle viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2019.**

Saimaan Kuitu Oy:n toivomus 3: (11 §)

Tukikelvottomat ns. mustat ympyrät poistettava maaseudulta ja nämä alueet tuen piiriin.

Lain 11 § todetaan: ”Kustannukset alueella, joka ulottuu kahden kilometrin päähän sellaisesta liityntäpisteestä, josta voidaan tarjota edistyksellisiä viestintäpalveluita.”

Laki voi olla Saimaan Kuidun mielestä edelleen tällä tekstillä, mutta liikenne- ja viestintävaliokunnan on hyvä muotoilla myös oma kantansa, jotta lain tekstiä viestintävirasto ei tulkitse väärin. Viestintäviraston pitäisi markkinakatsauksissaan ottaa huomioon todellinen edistyksellisiä viestintäverkkojen eli valokuituyhteyksien saatavuus esimerkiksi EU:n mukaisella julkisella kuulutuksella ennen kuin se merkitsee johonkin alueelle ns. mustan ympyrän, joka tekee alueen tuki-kelvottomaksi.

Julkisella kuulutuksella pitää kysyä: Aikooko jokin toimia rakentaa valokuituverkkoja kuulutusalueella seuraavan 3 vuoden aikana? Jos ilmoitusta valokuituverkkojen rakentamisesta ei tule, niin ns. tukikelvotonta mustaa ympyrää ei pidä merkitä.

Saimaan Kuitu Oy:n toivomus 4:

Uusi valokuitulaki tarvitaan vuoden 2018 alusta.

Saimaan Kuitu Oy:n tietojen mukaan laajakaistalain mukaista käyttämätöntä tukirahaa on jäljellä noin 23 miljoonaan euroa.

Laajakaistain muutoksen jälkeen maakuntaliittojen kautta tulee viestintävirastolle lukuisia hakemuksia ja jäljellä olevat rahat on loppu jo todennäköisesti vuoden 2017 aikana. Jos lisärahaa ei ole, niin monet alueet jäävät ilman valokuituverkkoja.

EU:n komissio asetti syyskuussa 2016 tavoitteeksi, että jokaisella kotitaloudella ja yrityksellä EU:n alueella on 100 megan yhteydet ja gigan yhteydet ovat saatavissa vuoden 2015 loppuun mennessä.

Digitalisaatio etenee kaikilla yhteiskunnan osa-alueilla ja se on kehityksen moottori sekä Suomen kilpailukyvyn edellytys. Suomen pitää olla eturintamassa nopeiden ja laadukkaiden valokuituliittymien saatavuudessa. Tätä varten **tarvitaan välttämättä uusi valokuitulaki, jotta koko Suomi voidaan seuraavan kahdeksan vuoden aikana nostaa uudelle tiedonsiirron tasolle.**

Saimaan Kuitu

Kiitos!